

Pandemi Sürecinde Ülkelerin Sağlık Altyapısının Yeterliliği ve Sağlık Ekonomisi Paneli

Hüseyin ÇELİK

SB Emekli Müsteşar Yardımcısı

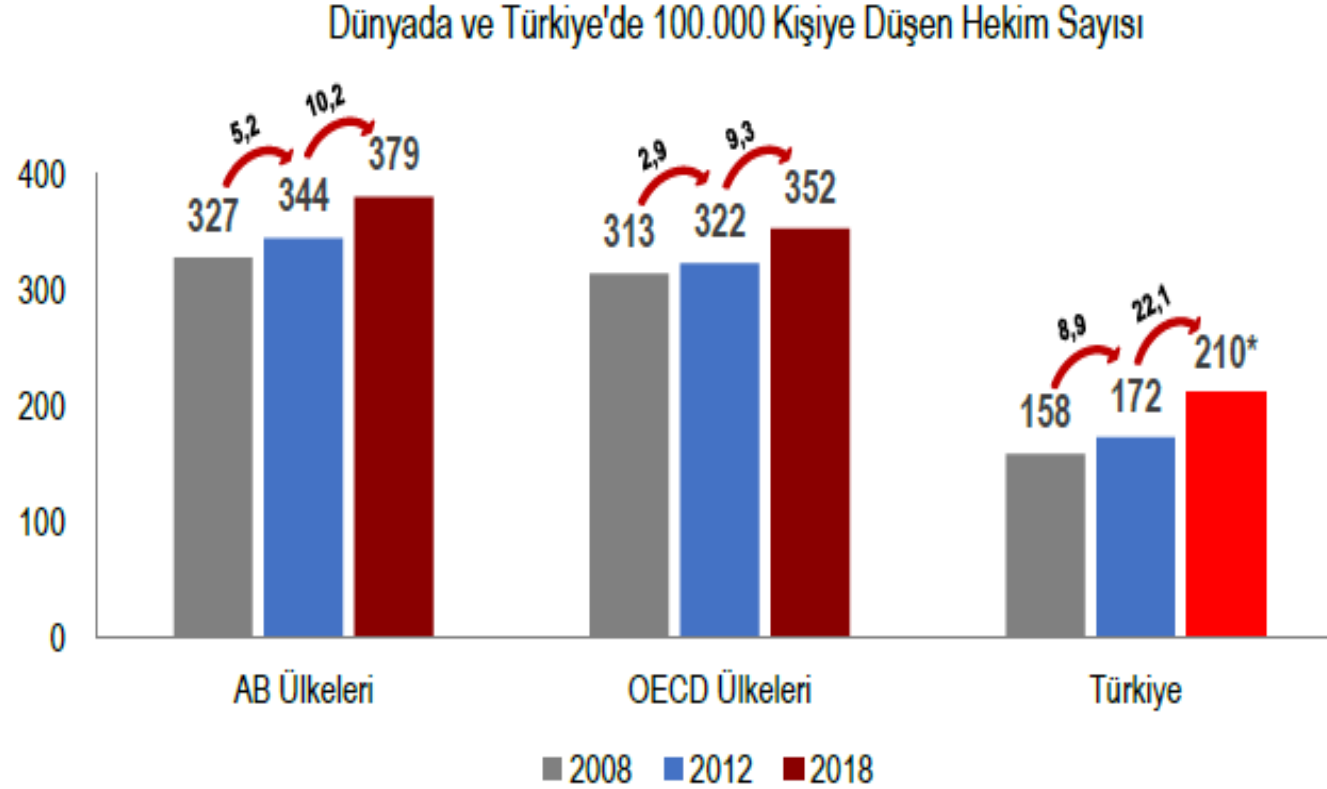
SB- TUSPE Sağlık Politikaları Bilim Kurulu Üyesi

5.İstanbul Ekonomi Zirvesi

İstanbul-10.12.2021

Sağlık Altyapısının Yeterliliği

Uluslararası İnsan Kaynakları Karşılaştırması

Grafik 1

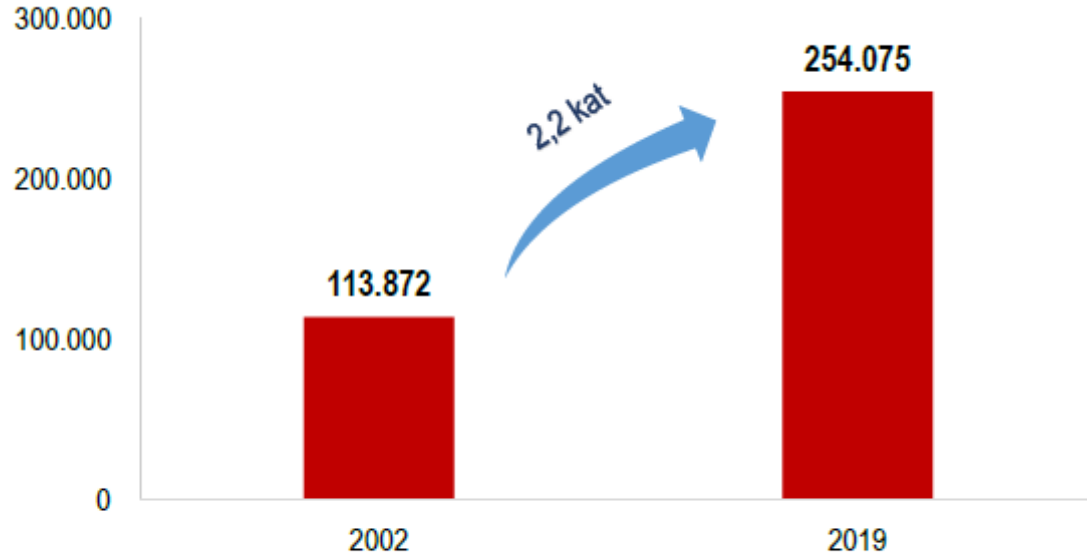
Kaynak: OECD, EUROSTAT (Erişim T:21.10.2020).

*Türkiye verisi Ekim 2020 (Nüfus: TÜİK, 2019).

Not: Veriler tüm sektörlere aittir.

❖ Hekim Sayımız 2008 Yılına Göre
%32 Artış Göstermesine Rağmen Henüz
OECD ve AB Gerisindedir

Hemşire-Ebe Sayısı Sayısı

Grafik 3

Kaynak: Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2018, 2019 Haber Bülteni

Not: Veriler tüm sektörlerle aittir.

1000 Kişi Başına Ebe-Hemşire Sayısı-2019

- OECD: 8,8
- Türkiye: 2,4
- **Ebe Hemşire Sayımız %123 Artmasına Rağmen OECD Sayısına Göre Oldukça Yetersizdir**

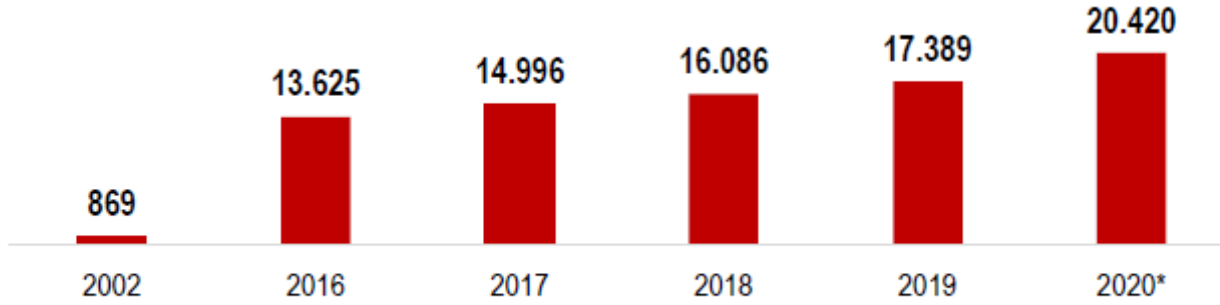
Yatak Kapasitesi

İBBS-1	Sağlık Bakanlığı	Üniversite	Özel	Toplam
İstanbul	25.644	5.434	15.304	46.382
Batı Marmara	7.194	2.169	1.674	11.037
Ege	18.981	5.838	6.148	30.967
Doğu Marmara	15.250	3.029	4.640	22.919
Batı Anadolu	18.172	6.504	4.340	29.016
Akdeniz	18.187	5.446	7.850	31.483
Orta Anadolu	7.898	3.006	1.965	12.869
Batı Karadeniz	11.500	2.293	2.124	15.917
Doğu Karadeniz	7.507	831	1.233	9.571
Kuzeydoğu Anadolu	4.776	1.693	293	6.762
Ortadoğu Anadolu	7.965	2.854	1.427	12.246
Güneydoğu Anadolu	13.891	2.890	5.232	22.013
Türkiye	156.965	41.987	52.230	251.182

Kaynak: Sağlık Bakanlığı, Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2020 Haber Bülteni

- 2019 yılı OECD 1000 kişi başına düşen yatak sayısı: 4,4
- 2019 yılı Türkiye 1000 kişi başına düşen yatak sayısı: 2,9
- **Yatak Sayımız Düşük. Artan Yaşlanma Nedeniyle de Arttırılmaya İhtiyacı Var**

Yoğun Bakım Yatak Kapasitesi

Kaynak: Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2018, 2019 Haber Bülteni

Grafik 33

	Yenidoğan YB	Çocuk YB	Erişkin YB	Toplam*	Ventilatör*
Sağlık Bakanlığı	4.410	1.177	14.833	20.420	16.018
Üniversite	1.579	638	4.428	6.645	5.280
Özel	7.184	147	9.092	16.423	11.129
Toplam*	13.173	1.962	28.353	43.488	32.427

Kaynak: Sağlık Bakanlığı, Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2020 Haber Bülteni

*Eylül 2020 verileridir.

Tablo 14

100.000 kişi başına düşen yoğun bakım yatak sayısı

- Türkiye: 40
 - Almanya: 29
 - İtalya: 23
- Yoğun Bakım Yatak Sayısında İyi Durumdayız**

Tıbbi Teknoloji Kapasitesi – BT ve MR

	Sağlık Bakanlığı	Üniversite	Özel	Toplam
MR	369	113	457	939
BT	570	144	534	1.248
Ultrason	2.555	946	2.579	6.080
Doppler Ultrason	4.286	588	1.664	6.538
EKO	1.726	311	786	2.823
Mamografi	412	75	495	982

1 Milyon Kişi Başına BT Sayısı-2019

- OECD: 26,3
- Türkiye: 14,7

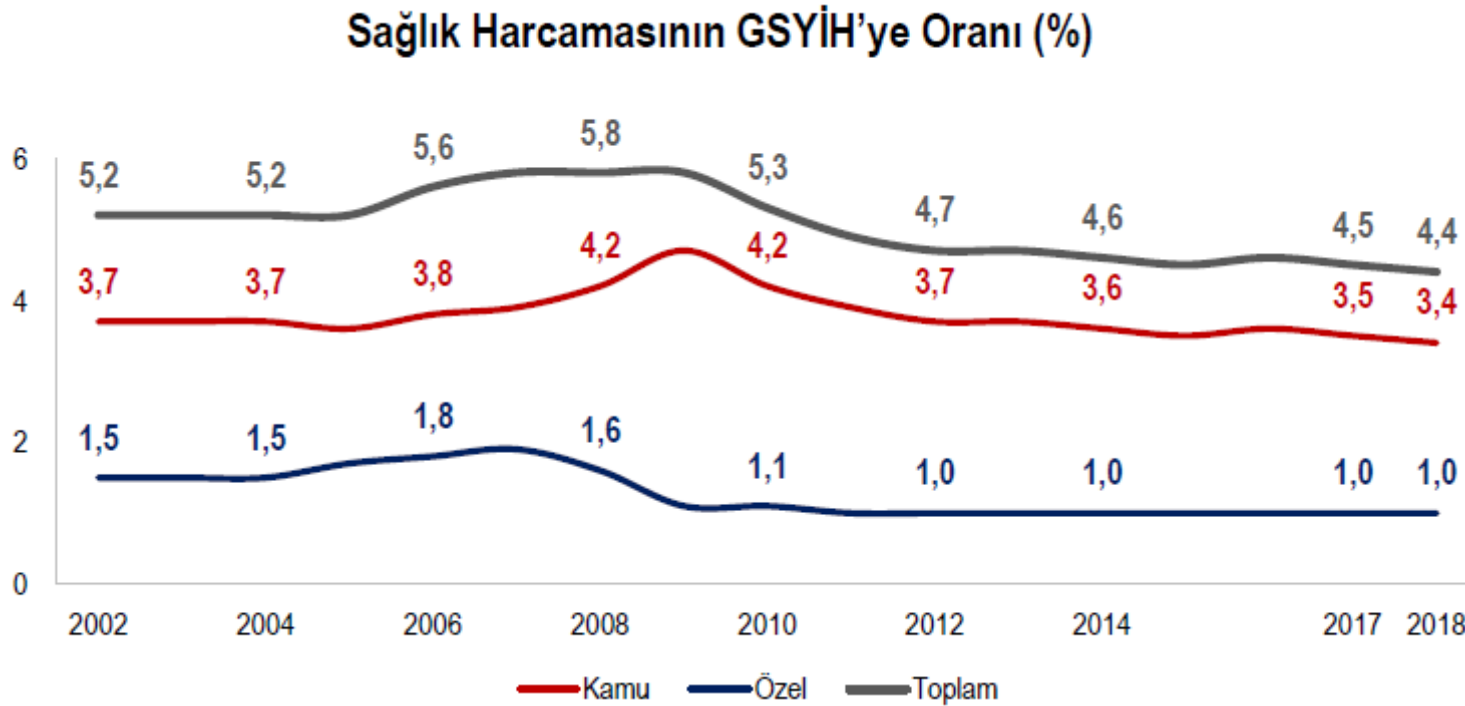
1 Milyon Kişi Başına MR Sayısı-2019

- OECD: 16,9
- Türkiye: 10,9

- **Tıbbi Cihaz Sayımız OECD Ortalaması Gerisinde**

Sağlık Ekonomisi

Sağlık Harcamalarının GSYİH Oranı

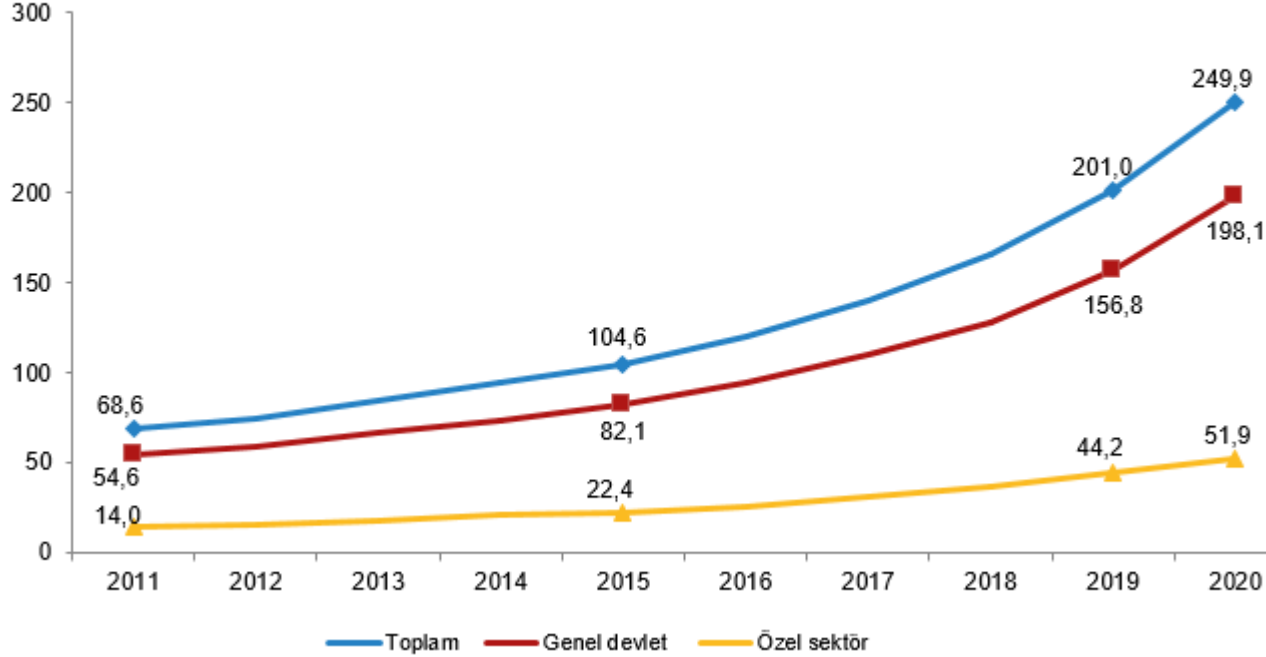
Kaynak: TÜİK

- OECD: %8,8
- 2019: %4,7
- 2020: %5,0
- Sağlık Harcamamız Düşük Kalmaya Devam Ediyor

Toplam Sağlık Harcaması İçindeki Kamu Payı

Sağlık harcamaları, 2011-2020

(Milyar TL)

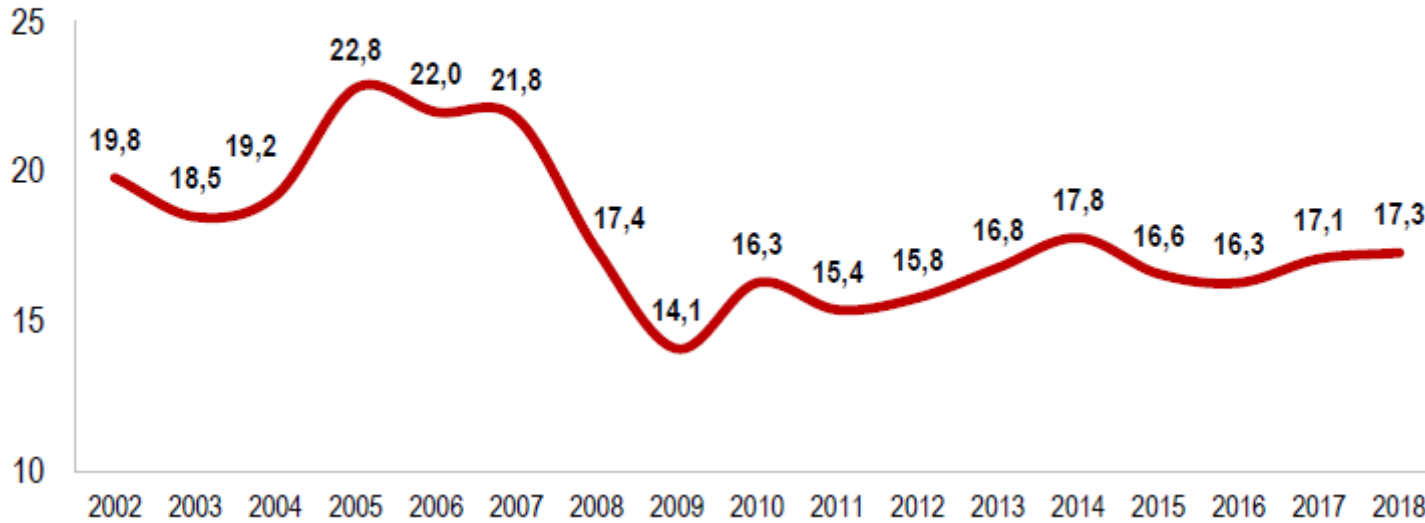
Kaynak: TÜİK

2020

- OECD: %74,1
 - Devlet: %79,2
 - Özel: %20,8
-
- **Devletin Payı Sürekli Artma Eğiliminde**

Cepten Yapılan Sağlık Harcamaları

Cepten Yapılan Sağlık Harcamasının
Toplam Sağlık Harcaması İçindeki Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

- OECD: % 20
- 2019: %16,7
- 2020: %16
- Cepten Harcamalar Azalış Eğiliminde

Sağlık Bilim ve Teknolojilerinde Dönüşüm

Dönüşümün Kritik Başlıkları

1. Önleyici (Preventive)
2. Katılımcı (Participatory)
3. Öngörücü (Predictive)
4. Kişiselleştirilmiş (Personalized)

Sağlık Bilişim ve Teknolojilerinde Dönüşüm

- Büyük Veri ve Analitik
- Yapay Zeka
- Nesnelerin İnterneti ve Akıllı Telefon Uygulamaları
- Robotik
- Sanal ve Artırılmış Gerçeklik
- Biyosensörler
- Teletıp
- 5 G
- Sağlıkta Dijital Dönüşüm ile 2035 yılına kadar yıllık sağlık harcamalarının ABD'de 350 - 410 milyar ABD doları arasında azalması öngörülmektedir (%9-11).

■ Kaynak: McKinsey (2019). The era of exponential improvement in healthcare? url: <https://www.mckinsey.com/industries/healthcare-systems-and-services/ourinsights/the-era-of-exponential-improvement-in-healthcare>

Tartışma Soruları

- 1) Sağlık hizmetlerinde dünyada yaşanan gelişmeleri göz önüne aldığımızda **Türkiye'deki** mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 2) Yaşanan pandemi sürecinin ardından kamu hizmetleri nasıl bir değişimin eşiğinde ve değişen ihtiyaçlara cevap verebilmek için ne gibi yapısal iyileştirmelere ihtiyaç var?

Kişisel Görüş ve Önerilerim

1. Pandemi, Bulaşıcı Hastalıklar İle Mücadelenin Yeni Başladığını Gösterdi
2. Sağlık Hizmetlerinin Bedava Olmadığını, Tüm Maliyetin Vatandaş Tarafından Ödendiğini Vatandaşa Anlatmalıyız
3. Hastalıktan Kazanan Bir Sağlık Politikası Hakim Olmaya Devam Ediyor. Sağlıklı Yaşam, Koruyucu Sağlık ve Holistik Sağlık Politikaları İhtiyacı Giderek Artıyor
4. Aile Hekimliği İle 2 nci ve 3 ncü Basamak Sağlık Hizmetlerini Birleştirerek HMO Sistemine Geçmeyi Tartışmalıyız
5. Primli Sistemden, Vergili Sisteme Geçiş Tartışmalıyız
6. Geri Ödeme Politikalarının Ödenen Tutara Değil, Sağlık Sisteminin Tümüne Odaklanarak Politika Belirlemesi Gerekliliği Artmaktadır

Kişisel Görüş ve Önerilerim

7. Kronik Hastalıkları Önlemek ve Yönetmek Adına Bireysel, Toplumsal ve Kamu İşbirliği İle Yönetmeliyiz
8. Yaşlanmanın Ekonomik ve Sağlık Sistemine Etkisi Dikkate Alınarak, Yaşlı Bakım Sigortasını Daha Fazla Gecikmeden Kurmalıyız
9. Özellikle Genç İşsizliğin Çözümü İçin, Türkiye ve Avrupanın Sağlık İnsangücü İhtiyacı Fırsata Dönüştürülebilir
10. Dijitalleşmede Öncüyüz, Ticarileştirmede Sorun Var
11. Mekan Bağımsız, Mobil Sağlık Hizmetleri , Dünya Pazarına Açılmak İçin Çok Önemli Bir Fırsat Sunuyor, Hızlı Davranmalıyız

Teşekkürler

Hüseyin ÇELİK

SB Emekli Müsteşar Yardımcısı

SB-TÜSPE Sağlık Politikaları Bilim Kurulu Üyesi

5.İstanbul Ekonomi Zirvesi

İstanbul-10.12.2021